

Overweging 27 maart 2016 – Hans Ernens

Lector: Jos Pruissen

*“...Iemand zei in de liturgievergadering:
‘Eigenlijk zouden we met Pasen oud & nieuw moeten vieren!’
Wat een origineel en mooi idee.
Pasen als leidraad voor een nieuw begin, nieuwe hoop...”*

Opening: 1 Korintiërs 13:8, 12-13

De liefde zal nooit vergaan.
Nu kijken we nog in een wazige spiegel, maar
straks staan we oog in oog.
Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal
ik volledig kennen.
Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie,
maar de grootste daarvan is de liefde.

Openingslied

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen
Verdoofd en schamper van gemis
herkomst en doel verloren
dit leven dat geen leven is
nog dood nog ongeboren.
Doe open Gij die woont in licht
dat niet ter dood gedoemd zijn
wij die naar U genoemd zijn.

Uw naam ons eertijds aangezegd
volhardt in onze oren
opdat wij doen het volste recht
en zijn uit U geboren –
‘de minste mens een naaste zijn’:
dat woord heeft zin gegeven
ons angstbeladen leven.

Die gaan de wegen van Uw woord
geen lot is hen beschoren
dan Gij, Gij plant hun adem voort
Uw land zal hen behoren.
Woestijnen gaan in dauw gedrenkt
geluk zal wedervaren
aan wie verworpen waren.

Welkom en inleiding

Goedemorgen beste mensen, namens Jos Pruisen en mijzelf, hartelijk welkom in de Duif.

Fijn dat je gekomen bent, of het nu voor de eerste keer is dat je hier bent, je hier af en toe komt, of nu speciaal voor Pasen het maakt niet uit, je bent altijd welkom.

Welkom aan alle trouwe duiven die hier vrijwel iedere week zijn.

Samen hier in de Duif op deze bijzondere dag! De zomertijd is begonnen en het is Pasen! Een viering met de veel muzikale omlijsting! Het koor zingt de mooiste liederen, Irina speelt een spetterend stuk van Chopin en Rui hoopt ons te bekoren met het Ave Maria!

Deze slotviering van de 40 dagentijd voor Pasen waarin ruimte voor groei centraal staat als thema en waar we de nodige vieringen over ruimte hebben mogen beleven met en voor elkaar. Ruimte van dorheid, over de dorre periodes in ons leven, de ruimte voor het geloof in je leven, ruimte voor het durven aangaan van uitdagingen, ruimte voor elkaar, begrip, liefde, ontmoeting en voor het loslaten. Zo veel vieringen, zoveel betrokkenheid, zoveel passie.

Focus

En dan nu mijn welkomstwoord. Afgelopen dinsdag maakte ik er een begin mee. Toen kwam Brussel en was ik letterlijk verstomd. Hoe kan ik een viering voorbereiden met zulke beelden op TV op de achtergrond? Hoezo een viering? Hoezo ruimte voor groei? Ik leg mijn laptop even weg en besluit deze tragische dinsdag even te laten voor wat hij is en mij te focussen op de koorrepetitie later die avond.

En nu pak ik de draad weer op, het is vrijdagavond en ik kijk tegelijkertijd naar de Matthäus passion op TV. Schitterend, kippenvol, ontroering. Brussel lijkt opeens zo ver weg en te verzinken in een politiek moeras waar men naarstig op zoek is hoe dit heeft kunnen gebeuren en wie de zondebok is. De aandacht voor het lijden van de slachtoffers en nabestaanden verliezen de strijd tegen de politieke kruistocht. Er moet schijnbaar iemand geofferd worden.

The Passion

Een parallel met het lijden van Jezus Christus, ook Hij moest geofferd worden. Maar ieder jaar staat Hij volop in de belangstelling rondom Pasen. The Passion is een regelrechte TV hit. Het kruis wordt gedragen door de straten van Enschede of Amersfoort en wordt live uitgezonden en trekt veel kijkers. En is dat nu niet bijzonder? Want, wat vieren we nu eigenlijk? Dat de zoon van God is gekruisigd? Of dat hij uit de dood is opgestaan?

Of vieren we vooral ook de lente? Een lekker lang weekend, brunchen met vrienden, eieren kleuren, narcissen op tafel?

Wat doet Pasen met jou? Ga met Jos en mij mee in deze viering op zoek naar wat Pasen nu werkelijk voor ons kan betekenen. Is zijn opstanding misschien een uitnodiging voor jou voor een nieuw begin of nieuwe hoop?

Voor nu: laten we even stil worden met elkaar, ruimte geven voor bezinning.

Laten we één worden met elkaar en onze Paasgedachten met elkaar verbinden in dit uur van samenzijn.

Lied

Huub Oosterhuis/Tom Lowenthal

Het was een nacht door merg en been,
het werd een nacht van lichten,
van waterwel uit woeste steen,
van vuur en vergezichten.

Een klank de doodse stilte brak,
een woord verwachting zaaide,
een stem uit hoge vlammen sprak,
een storm de zee verwaaide.

Het einde komt, vlucht weg van hier,
zo schreeuwden van hun tronen
de dochters van het goudvertier
en hun vergulde zonen.

Maar, die in schreven, stof en as
Verbruikt ter neder lagen,
die wisten dat het niet zo was,
dat nieuw begin zou dagen.

Het werd een dag zoals daarvoor,
miljoenen dagen kwamen,
het rad voor ogen draaide door,
het duister spande samen.

Het vuur versteende tot woestijn,
de zee ook kwam met wrake
en roofde alle woorden weg
die ons nog moed inspraken.

Een langzaam einde spint ons in,
een web van doem-gedachten,
geen vergezicht, geen nieuw begin,
geen God staat ons te wachten.

Het is de nacht van voor de tijd,
Geen klank van stem te horen,
uit doodse stilte uitgeleid
zijn wij maar pas geboren.

Die op hun tronen tieren voort,
die in hun graven zwijgen
op onze lippen ligt een woord
dat klank en stem zal krijgen.

Eerste lezing - Lucas 24:13-21

Bijbel in gewone taal

Twee leerlingen van Jezus gingen op weg naar het dorp Emmaus, 12 kilometer van Jeruzalem.
Terwijl ze liepen te praten kwam er iemand bij hen lopen.
Het was Jezus, maar de leerlingen herkenden hem niet.

Jezus vroeg: 'waar praten jullie over?'
Verdrietig bleven de twee leerlingen staan. Een van hen heette Kleopas.

Hij zei tegen Jezus; 'Jij komt zeker hier niet vandaan? Weet je niet wat er de afgelopen dagen in Jeruzalem gebeurd is?' Jezus vroeg; 'Wat dan?'

De leerlingen vertelden aan Jezus wat er gebeurd was. Ze zeiden: 'Jezus uit Nazaret was een profeet van God. Zijn bijzondere woorden en machtige daden maakten een diepe indruk op het volk.

Maar de priesters en leiders wilden, dat Jezus gedood zou worden.

Daarom hebben ze hem weggebracht en aan het kruis gehangen.

Wij hoopten dat Jezus gekomen was om Israel te bevrijden, maar nu is het al de derde dag na zijn dood'.

Lied

Huub Oosterhuis/AntoineOomen

Scheur de wolken uiteen en kom.

Hier nu wees onze God – wie anders?

Niemand anders heeft ons gezocht.

Niemand anders heeft zo geroepen
als een verliefde: dit is mijn lichaam,
open mij, eet mij, hier is mijn hart,
drink mijn ziel, hier ben ik.

Als een verlorene heb je geroepen
en ons hart draaide om, en hoorde.

Waar ben je nu? Waar bleef je hartstocht?

Ben je niet meer die ene van toen?

Tweede lezing - Johannes 20:24-29

Bijbel in gewone taal

Toen Jezus bij de groep leerlingen kwam, was er één leerling niet bij; dat was Tomas.

De anderen zeiden tegen hem, 'Wij hebben de heer gezien!'

Tomas zei: 'ik wil eerst de wonden van de spijkers in zijn handen zien en ze voelen met mijn vinger.

En ik wil met mijn hand de wond in zijn zij voelen, anders geloof ik niet!'

Een week later waren de leerlingen weer bij elkaar en Tomas was er nu ook bij. Opeens stond Jezus weer tussen hen in.

Hij zei: 'Ik wens jullie vrede'.

Daarna zei hij tegen Tomas: 'Kom, voel met je vinger aan mijn handen en voel met je hand aan mijn zij. Wees niet langer ongelovig, maar geloof!'

Toen zei Tomas tegen hem: 'U bent mijn Heer en mijn God.'

Jezus zei: 'Jij gelooft in mij omdat je mij gezien hebt. Vanaf nu zullen mensen in mij geloven zonder dat ze mij zien. En God zal hen gelukkig maken.'

Lied

Huub Oosterhuis/AntoineOomen

Gij die het sprakeloze bidden hoort
achter de woorden die wij tot U roepen.
Gij die de mensen ziet zoals geen mens.

Gij die Uw woord in ons hebt neergelegd
in den beginne als een bron van weten.
Gij die ons hebt geschapen naar U toe.

Wek onze kracht, vuur onze hartstocht aan,
heradem ons dat wij in U volharden.
Doe lichten over ons Uw lieve naam.

Overweging

Afgelopen Goede Vrijdag spraken we op kantoor over de Paas dagen en wat iedereen ging doen.

Na alle brunch, tuincentrum en meubelboulevard plannen, sprak ik over de Paas viering in de Duif en vroeg hen uiteindelijk: "Stond Jezus Christus letterlijk op uit de dood denken jullie?"

Een lastige vraag; er viel een stilte. Dat Jezus gekruisigd is geloven ze allemaal, maar opgestaan is uit de dood? "Eigenlijk kan niemand opstaan uit de dood, dat druist in tegen de natuur". Dat was eigenlijk een beetje de conclusie van sommigen. Anderen zwegen.

Natuurwetten

Ik snap hun terughoudendheid. Er gebeurt niet iedere dag een opstanding, niet iedereen verrijst zomaar uit het graf. Integendeel, de Bijbel stelt juist dat de opstanding van Jezus volkomen uniek was. In Lucas 1:37 staat, Voor God is niets onmogelijk. Nooit heeft zo iets plaatsgevonden, iets wat tegen alle natuurwetten in lijkt te gaan. Iets zo spectaculairs dat het te vergelijken is met de schepping van de wereld. Maar als er een God is die alles in 7 dagen heeft geschapen, zou het dan zijn macht te boven gaan om zijn eigen zoon uit de dood op te wekken? De opstanding blijft een ingewikkelde materie voor sommigen, terwijl er ook veel mooie verhalen en boeken zijn over bijna dood-ervaringen van mensen die een prachtig licht en rust hebben ervaren en een grotere dimensie van het universum.

Is het daarom dat miljoenen mensen gefascineerd raken van de Passion op TV, waarin met licht, zang en spektakel het verhaal van het verraad, de vervolging, kruisiging en opstanding wordt verteld?

Rui en ik hebben vrijdagavond genoten van de gehele uitvoering van de Matthäus Passion op TV.

Je word er diep door geraakt, meegesleept met schitterende muziek en het lijdensverhaal van Jezus Christus. Jezus, die net als ieder ander levend wezen hetzelfde lot ondergaat.

Geboren worden, leven en sterven. De dood als een keiharde hoge muur waar ieder mens uiteindelijk tegenaan loopt. Maar tijdens zijn sterven gebeurt er iets waarachtigs. Hij slaat een opening in de muur van de dood, een opening naar het licht. Een opening naar de andere kant: het leven bij God. En zo wordt de muur een deur. De dood is niet meer het einde; er is uitzicht, een nieuw begin.

Niet rationeel piekeren

Hoewel geweld en dood gisteren en vandaag altijd het laatste woord lijken te hebben, zeggen we toch: de Heer is waarlijk opgestaan. Is dat een soort optimisme tegen beter weten in?

Misschien wel. Met de enthousiaste uitroep op deze Paasmorgen dat de zomertijd is begonnen, zetten we niet alleen de klok een uur vooruit, maar ook ons verlangen. Dat nu toch gauw de zon en warmte en het opbloeien van de natuur ons mag verblijden, een nieuw begin. Die gedachten maken we tot het middelpunt van ons denken. Dat er opstanding is, daar gaan we niet eerst rationeel over piekeren om dan te constateren dat we er niets mee kunnen, nee, dat nemen we als vertrekpunt voor onze kijk op het leven. De dood krijgt van ons niet het laatste woord, we gaan door, met vernieuwde levensmoed! Dat stelt ons leven in een heel ander licht.

In datzelfde schemerlicht liepen de vrouwen destijds naar het graf van Jezus om zijn lichaam te verzorgen. Ze hadden geen idee dat ze uit het donker op weg waren naar een heel nieuw begin. De steen was weggerold.

Het paas evangelie is een verhaal dat eens flink aan jou schudt. Het roept tot je: blijf niet hangen in die sombere gedachten van wat er fout is gegaan in je leven, wees niet de hele tijd bezig met je verdriet, je problemen, je angsten. Er is leven, er is licht en altijd ergens hoop, maar... je moet het wel willen zien. Dat is een verandering van denkriching en je instelling. En belangrijk hierbij is: Alles wat je aandacht geeft groeit. Ben je de hele dag bezig met een probleem, met iets dat je kwetste, frustrerde of diep teleurstelde, maar waar niets aan te veranderen valt, dat groeit en dan

groeit dat. Al je energie richt je, op wat je als negatief ervaart. Beter is het om je aandacht te richten op iets dat veel meer de moeite waard is om te laten groeien. Wat gaat er wel goed in mijn leven? Wat maakt dat ik me fijn voel? Wat zijn mijn lichtpuntjes?

Voorproefje

Pasen. Sta op. Vertoon veerkracht. Het kan. Je moet het wel willen zien. Kijk naar Hem die ons daarin is voorgegaan. Jezus stond op uit het graf en gaf daarmee het bewijs dat Zijn Koninkrijk wint. Hij liet de dood achter zich en gaf ons een voorproefje van onze toekomst: eeuwig leven! Wees niet langer ongelovig, maar geloof zei Jezus!

Iemand zei in de liturgievergadering; 'eigenlijk zouden we met Pasen oud & nieuw moeten vieren!' Wat een origineel en mooi idee. Pasen als leidraad voor een nieuw begin, nieuwe hoop. Een opstanding voor ieder mens, ieder jaar opnieuw.

Laten we dat met Pasen uitbundig vieren.

De zon is opgekomen. Groei en ga nu de zomertijd van je leven in.

Amen.

Reageren op deze overweging

Pianomuziek - *Irina Ursu-Antonova speelt Chopin, fantasie impromptu*

Geloofsbelijdenis

Ik besef, dat ik niet alleen sta, waar ik ook leef.

Ik erken, dat er schuld en onschuld is, bij mij en bij jou,
macht en onmacht, dood en leven, aan mijn kant en jouw kant.

Ik weet dat er moed voor nodig is dit te aanvaarden.

Ik geloof in de vrijheid, in de vrede voor de mens, ook al kost het veel pijn.

Ik geloof dat er één is, die groter is dan ons hart en ons het eerst heeft liefgehad.

Ik geloof, dat hij uit liefde voor ons mens geworden is, geleden heeft en is gestorven.

Ik geloof dat hij op de derde dag voor altijd is opgestaan.

Ik geloof dat Hij God is, God van levenden.

Amen.

Collecte en Intenties

Lied

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Nooit hoorden wij andere stemmen dan de onze.

Nooit waren er handen die doen wat handen niet kunnen,
nooit andere goddelozer mensen dan wij.

Maar er was daglicht, alle dagen, wat ook gebeurde
alsof wij liepen over een onzichtbaar weefsel
boven de afgrond gespannen, dat niet scheurde.

Nooit werd iemand weg getild uit de tijd.

Maar soms even wordt lijden opgeschort
of dragen mensen het samen.

Zo zouden wij moeten leven.

Nodiging delen en breken

Gedachten bij het thema

Ik zag een glimlach
van nieuw leven
een hoopvol zien
van een nieuwe stad

een brug van liefde
ons gegeven
waar de dood
geen zin in had

en moest verliezen
van genade
die alles, alles
overwint.

Ik zag de glimlach
van de Vader
in de ogen
van een kind.

Onze vader

Geef ons een nieuw hart, open en vriendelijk voor alle mensen.
Geef ons nieuwe ogen, om U te ontdekken in mensen in al wat ons overkomt.
Geef ons een nieuw geloof, dat ons in staat stelt vol vertrouwen opnieuw te beginnen.
Geef ons nieuwe hoop, die durft uitzien naar die bijna onmogelijke vrede.
Geef ons nieuwe liefde, diep als de zee, warm als vuur, sterker dan de dood.
Amen

Mededelingen en activiteiten

Slotlied: Dan zal ik leven

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Het zal in alle vroegte zijn, als toen.
De steen is weggerold.
Ik ben uit de grond opgestaan.
Mijn ogen kunnen het licht verdragen.
Ik loop en struikel niet.
Ik spreek en versta mijzelf.
Mensen komen mij tegemoet -
wij zijn in bekenden veranderd.

Het zal in alle vroegte zijn als toen.
De ochtendmist trekt op.
Ik dacht een dorre vlakte te zien.
Volle schoven zie ik, lange halmen,
aren waarin de korrel zwelt.
Bomen omranden het bouwland.
Heuvels golven de verte in,
Bergopwaarts en worden wolken.

Daarachter, kristal geworden, verblindend,
de zee die haar doden teruggaf.

Wij overnachten in elkaars schaduw.
Wij worden wakker van het eerste licht.
Alsof iemand ons bij naam en toenaam
heeft geroepen. (2x)
Dan zal ik leven. (3x)

Afsluiting en zegenbede

